

Sygn. akt IV P 327/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2013r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku - Sąd Pracy w składzie:

Przewodniczący SSR Andrzej Józefowski

Protokolant Małgorzata Sypek

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa J. R.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda J. R. na rzecz strony pozwanej (...) S.A. w W. kwotę 1 800zł (jeden tysiąc osiemset złotych), tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód J. R. domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną w wypadku z dnia 25.11.2009 roku z odsetkami ustawowymi od dnia 07.12.2010 roku do dnia zapłaty.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz kwoty 320 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia poniesionych przez powoda, w związku z doznanymi w dniu 25.11.2009 roku obrażeniami ciała wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 07.12.2010 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w dniu 25 listopada 2009 roku powód doznał obrażeń ciała podczas wykonywania obowiązków służbowych na terenie (...) S.A. w K.. Powód był zatrudniony u strony pozwanej na stanowisku specjalisty ds. administracji, a miejscem zatrudnienia powoda był (...) S.A. w K.. Powód schodząc po schodach z pierwszego piętra poślizgnął się na rozlanej na posadzce wodzie, skutkiem czego upadł z całego biegu schodów na podest. Bezpośrednio po wypadku powodowi udzielono pomocy w Poradni Chirurgicznej SN ZOZ w B., gdzie rozpoznano u niego kontuzję głowy okolicy prawej, uraz nadgarstka prawego, kontuzję podudzia lewego, skręcenie stawu skokowego lewego z uszkodzeniem więzadeł torebki stawowej.

Z powodu odczuwanych dolegliwości powód w dniu zdarzenia poddał się specjalistycznym badaniom przeprowadzonym przez lekarza rehabilitacji medycznej A. K. (1), w wyniku których stwierdzono u powoda uszkodzenie nerwu na poziomie prawego nadgarstka i przedramienia oraz uszkodzenie włókien nerwu łokciowego prawego, czego skutkiem jest brak czucia w trzech palcach prawej ręki. W wyniku opisanego powyżej badania zalecona została konsultacja w (...)w P., która wykazała, że niezbędne jest leczenie operacyjne powoda.

Zespół powypadkowy powołany przez stronę pozwaną potwierdził, iż zdarzenie z dnia 25 listopada 2009 roku było wypadkiem przy pracy. Dodatkowo Zespół powypadkowy strony pozwanej nie poddał w wątpliwość przebiegu wypadku oraz skutków w postaci urazów odniesionych przez powoda.

Powód wystąpił do (...) S.A., w którym strona pozwana wykupiła polisę od odpowiedzialności cywilnej z roszczeniem o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę i odszkodowanie. (...) S.A. do likwidacji szkody powołało firmę rzeczoznawców Eksperti Majątkowo- Ubezpieczeniowi (...) A. K. (2), która zorganizowała dla powoda komisję lekarską złożoną ze specjalisty ortopedii i specjalisty neurologa. Komisja ta orzekła, iż trwały uszczerbek na zdrowiu powoda, skutek wypadku z dnia 25 listopada 2009 roku, wynosi łącznie 28 %.

(...) S.A. oświadczyła, że powodowi nie przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, które zostało wykupione przez stronę pozwaną, albowiem zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o Klauzulę nr 6, na podstawie której włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność ubezpieczonego za szkody osobowe wynikające z wypadku przy pracy, spełniającego przesłanki uznania go za taki wypadek w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

W związku z powyższym powód skierował żądanie o wypłatę zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę i odszkodowanie bezpośrednio do strony pozwanej.

Strona pozwana uznała swoją odpowiedzialność w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków z dnia 25 listopada 2009 roku. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego strona pozwana ustaliła, że powód doznał 13 % trwałego uszczerbku na zdrowiu. Z tego tytułu strona pozwana dokonała wypłaty świadczenia w wysokości 6.720 zł.

Zdaniem powoda, obowiązek zakładu pracy wynikający z unormowania zawartego w treści art. 94 pkt 4, a także w art. 15 kp - podniesiony do rangi podstawowej zasady prawa pracy - ma niewątpliwie na celu zapewnienie pracownikowi bezpiecznych warunków pracy. Oznacza to, że pracodawca zobowiązany jest do zapewnienia pracownikowi faktycznego bezpieczeństwa, a nie tylko do realizacji obowiązków z powszechnie obowiązujących przepisów bhp.

Powód wskazał, że na sumę pieniężną dochodzoną pozwem składają się następujące kwoty:

- 30.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę,
- 230,00 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Powód wskazał, że w wyniku wypadku z dnia 25.11.2009 roku doznał następujących obrażeń ciała: uraz nerwu pośrodkowego nadgarstka prawego; uraz stawu skokowego lewego; uraz nadgarstka prawego; nerwica pourazowa.

Uwzględniając treść Załącznika (Ocena procentowego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu) do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2002 roku, Nr 234, poz. 1974) uszczerbek na zdrowiu powoda powinien wynieść 28%.

Im wyższy stopień uszczerbku, tym wyższa powinna być kwota zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Odpowiednio, im większe i dłuższe cierpienia tym wyższe winno być zadośćuczynienie.

Powód wskazał na swój wiek 55 lat i podał, że jego stan zdrowia uniemożliwia mu podjęcie normalnej pracy. Ponadto ze względu na swój stan zdrowia powód nie może znaleźć zatrudnienia, przez co zmuszony jest do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Nie ma więc szans na zdobycie środków pozwalających mu na normalne funkcjonowanie i utrzymanie rodziny.

Ponadto w wyniku konsultacji kardiologicznych, przeprowadzonych w (...)S.A. w dniu 7 maja 2010 roku, zdiagnozowano, iż powód należy do grupy wysokiego ryzyka zagrożenia ostrym zespołem sercowo- naczyniowym, co dodatkowo wpływa ujemnie na jego złe samopoczucie.

Powód podkreślił, iż zadośćuczynienie powinno być "odpowiednie", a więc uwzględniać także poziom życiowy społeczeństwa, co pozwoli uniknąć zasądzania kwot nie odpowiadających społecznemu poczuciu sprawiedliwości:

wygórowanych lub zaniżonych (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 czerwca 1965 r. I PR 203/65 i wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 1 kwietnia 2004 r. II CK 131/2003). Dlatego o rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinny w zasadzie decydować okoliczności indywidualne danego przypadku wpływające na rozmiar krzywdy, a więc stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność, czas trwania, rokowania na przyszłość, negatywne zmiany w psychice wywołane chorobą, niepewność perspektyw. Nie bez wpływu na rozmiar krzywdy pozostaje też ogólna sytuacja zdrowotna i życiowa poszkodowanego, jego młody wiek, brak szans na przyszłość oraz poczucie nieprzydatności społecznej a także stopień zaniedbań lub winy sprawcy szkody i jego postawa (orzeczenia Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 2 września 1960 r. 3 CR 173/60, wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 grudnia 1965 r. II PR 280/65, Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 10 października 1967 r. I CR 224/67, wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 19 sierpnia 1980 r. IV CR 283/80 i wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 12 września 2002 r. IV CKN 1266/2000).

Nie budzi wątpliwości, że ze swej istoty - "zadośćuczynienie przewidziane w art. 445 § 1 k.c. ma charakter kompensacyjny i jego wysokość musi stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość" (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.04.1978 roku, sygn. akt IV CR 99/78). Przy ocenie więc "odpowiedniej sumy" należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03.02.2000 roku, sygn. akt I CKN 969/98).

"W odniesieniu do zadośćuczynienia pieniężnego z art. 445 § 1 k.c. funkcja kompensacyjna musi być rozumiana szeroko, albowiem obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i sferę psychiczną poszkodowanego. Wysokość zadośćuczynienia odpowiadająca doznanej krzywdzie powinna być odczuwalna dla poszkodowanego i przynosić mu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia psychiczne" (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2008 roku, sygnatura akt IICSK 536/07).

Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy - Izba Cywilna z dnia 30 stycznia 2004 r. (I CK 131/2003), dążenie do tego, by kwoty zadośćuczynienia były utrzymane "w rozsądnych granicach" nie może prowadzić do podważenia funkcji kompensacyjnej zadośćuczynienia.

Powód wskazał, że w toku postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez stronę pozwaną powód pismem doręczonym w dniu 07.12.2010 roku wystąpił o zapłatę kwoty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę i odszkodowanie. Strona pozwana nie ustosunkowała się do roszczeń powoda. W związku z powyższym powód żąda naliczenia odsetek ustawowych od dnia 7 12 2010 r.

Strona pozwana (...) S. A. w W. wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, że nie ponosi odpowiedzialności za szkodę powoda, albowiem wynikała w okolicznościach faktycznych nie dających podstaw jej przypisania pozwanemu.

Strona pozwana podniosła, iż na terenie Inspektoratu strony pozwanej w K. na dzień 25 listopada 2009 r. obowiązki polegające na utrzymaniu w czystości ciążyły na podmiocie profesjonalnym - (...) Sp. z o.o. - z którym strona pozwana miała zawartą umowę, zgodnie z którą spółka (...) przyjęła do realizacji prace w obiektach Zleceniodawcy" (§2 ust. 1 umowy).

Zgodnie z załącznikiem nr 1 obiektem tym był między innymi obiekt strony pozwanej przy ulicy (...) w K., w którym doszło do wypadku powoda. (...) sp. z o.o. zobowiązana była między innymi do zamiatania i mycia podłóg twardych, powierzchni biurowej i ogólnej, w tym klatek schodowych (załącznik nr 2 do umowy).

Sprzątanie na terenie obiektu strony pozwanej w K. przy ulicy (...) odbywało się w godzinach pracy jednostki. Pozwany podniósł, iż R." sp z o.o. zobowiązała się "wykonywać prace z najwyższą starannością wynikającą z zawodowego charakteru prowadzonej działalności, gwarantującą wysoki standard czystości pomieszczeń (§ 5 ust. 1 umowy).

Zgodnie z art. 429 k.c "kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie

czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowo trudnią się wykonywaniem takich czynności.

Strona pozwana wskazała, że w tej sytuacji brak jest podstaw do przypisania stronie pozwanej odpowiedzialności za szkodę powoda z dnia 25 listopada 2009 r. wobec przyjęcia obowiązku utrzymania czystości w obiekcie pozwanego przy ulicy (...) w K. przez podmiot profesjonalnie zajmujący się sprzątnięciem, który jednocześnie wykonując te obowiązki winien stosować się do właściwych przepisów BHP i przeciwpożarowych w trakcie wykonywania prac na zlecenie pozwanego.

Strona pozwana zarzuciła nadto, iż żądanie powoda stanowi tzw. roszczenie uzupełniające z tytułu wypadku przy pracy. Zatem roszczenie powoda wobec pozwanego nie ma charakteru samoistnego, lecz jest uzależnione od ustalenia czy i w jakiej wysokości powód uzyskał z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych świadczenie jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. Zgodnie z literaturą pracownik uzyska legitymację czynną do roszczenia uzupełniającego wobec pracodawcy dopiero po

rozpoznaniu jego roszczeń na podstawie, ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz wtedy gdy wykaże, że odszkodowanie z tej ustawy nie rekompensuje w pełni poniesionej przez niego straty.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał czy otrzymał świadczenie z ubezpieczenia społecznego w związku z wypadkiem w pracy z dnia 25 listopada 2009 r. Nadto, wysokość wypłaconego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy ma wpływ na ustalenie wysokości ewentualnego zadośćuczynienia w ramach roszczenia uzupełniającego.

Strona pozwana podniosła ponadto, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego, "pracownik, występując z takim powództwem, nie może się w postępowaniu sądowym powołać jedynie na fakt wypadku przy pracy, który stwierdzony został w protokole powypadkowym, lecz obowiązany jest wykazać przesłanki prawne cywilnej odpowiedzialności odszkodowawczej pracodawcy: 1) ciężącą na pracodawcy odpowiedzialność z tytułu czynu niedozwolonego, 2) poniesioną szkodę (uszczerbek zdrowia - a ściślej uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia). 3) zwiąże przyczynowy pomiędzy zdarzeniem będącym wypadkiem przy pracy a powstaniem szkody (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych] 2009-09-24, II PK 65/09).

W ocenie strony pozwanej, powód nie udowodnił wskazanych powyżej przesłanek odpowiedzialności.

Nadto, strona pozwana zarzuciła, iż bez związku z wypadkiem pozostaje zdiagnozowany u powoda zespół sercowo-naczyniowy. Jak wynika z karty konsultacji kardiologicznej dołączonej pozwu, powód cierpi na hipercholesterolemię i wieloletnie nadciśnienie tętnicze, które są chorobami samoistnymi. Powód nie udowodnił, aby choroby te pozostawały w związku, wypadkiem z dnia 25 listopada 2009 r. Natomiast ich wpływ na funkcjonowanie powoda jest niebagatelny i może być podstawową przyczyną cierpienia powoda i wpływu na funkcjonowanie. Powód nie wykazał, aby jego problemy związane z zatrudnieniem pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 25 listopada 2009 r.

Strona pozwana zarzuciła dodatkowo, iż żądanie pozwu jest wygórowane i nieadekwatne do rozmiaru krzywdy jakiej doznał powód. Zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Najwyższego "odpowiednia suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach i być dostosowana do aktualnych stosunków majątkowych w społeczeństwie; zob. orz. SN z 24.6.1965 r. (I PR 203/65; OSPiKA 1966, 4, poz. 92); z 22.3.1978 r. {IV CR 79/78, Legalis).

Zdaniem strony pozwanej, nieprawidłowe jest również żądanie powoda w przedmiocie odsetek ustawowych od dnia grudnia 2010 r. Z dołączonego do pozwu przez powoda pisma z dnia 27 listopada 2010 r. wynika, że powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty zadośćuczynienia i zwrotu kosztów leczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania

wezwania. Pozwany potwierdza, że otrzymał wezwanie w dniu 7 grudnia 2010 r., a zatem nie popadł mógł popaść w opóźnienie w zapłaci w pierwszym dniu tego terminu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód J. R. był zatrudniony u strony pozwanej w (...) S.A. w K.. Powód był zatrudniony u strony pozwanej na stanowisku specjalisty ds. administracji. W dniu 25 listopada 2009 roku powód doznał obrażeń ciała podczas wykonywania obowiązków służbowych na terenie (...) S.A. w K. przy ul. (...). Powód - około godziny 10 - schodząc po schodach z I pietra poślizgnął się i upadł z całego biegu schodów na podest.

(dowód : zeznania świadków H. S., R. T., protokół ustalenia okoliczności wypadku przy pracy)

W protokole nr (...) ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy stwierdzono , że powód uległ w dniu 25 11 2009 r. wypadkowi przy pracy , a bezpośrednią przyczyną tego wypadku było poślizgnięcie się na rozlanej wodzie na posadzce. Nie stwierdzono nie przestrzegania przez pracodawcę przepisów prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy lub innych przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia.

(dowód : protokół ustalenia przyczyn i okoliczności wypadku przy pracy k 24-26 akt sprawy)

Pismem z dnia 11 06 2010 r. (...) S. A. w W. odmówiło wypłacenia powodowi odszkodowania za szkodę powstałą w dniu 25 11 2009 r. z tytułu ubezpieczenia OC strony pozwanej.

Podstawą decyzji była umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawarta pomiędzy (...)Oddział we W. (Ubezpieczony) a towarzystwem ubezpieczeń, potwierdzona polisą nr (...). Integralną częścią umowy ubezpieczenia były ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zatwierdzone uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 13.07.2007 r. Zgodnie z par. 3 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia, przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej lub posiadaniem mieniem, w zakresie ryzyk określonych w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z treści umowy ubezpieczenia.

W celu ustalenia, czy i w jakim zakresie powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem, firma rzeczoznawcza Eksperti Majątkowo-Ubezpieczeniowi (...) A. K. (2), zorganizowała dla poszkodowanego powoda w

S. (...) sp. z o.o. w K. komisję lekarską złożoną ze specjalisty ortopedii i specjalisty neurologa. W dniu 11.05.2010 r. lek. med. W. W., specjalista chirurgii ogólnej ortopedii i traumatologii, przeprowadził badanie poszkodowanego powoda, na podstawie którego w końcowym orzeczeniu lekarskim wskazał, iż trwały uszczerbek na zdrowiu poszkodowanego powoda, w związku z doznany urazem stawu skokowego lewego i nadgarstka prawego, wynosi łącznie 8%, zgodnie z pkt 162a (3%) i 130a (S%) tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o starym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania.

W dniu 11.05.2010 r. lek. med. M. K., specjalista neurolog, przeprowadził badanie poszkodowanego, na podstawie którego w końcowym orzeczeniu lekarskim wskazał, iż trwały uszczerbek na zdrowiu poszkodowanego, w związku z doznany urazem nerwu pośrodkowego nadgarstka prawego i stwierdzoną nerwicą pourazową, wynosi łącznie 20%, zgodnie z pkt 181 j (15%) i IOa (5%) tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o starym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy _ ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania. Komisja lekarska orzekła, iż trwały uszczerbek na zdrowiu Poszkodowanego wskutek wypadku wynosi łącznie 28%.

W toku likwidacji szkody (...) ustaliło, że za utrzymanie czystości w budynku (...) SA w K., w którym doszło do zdarzenia, odpowiada (...) sp. z o.o. z siedzibą w S., ul. (...),(...)-(...) S., zajmujące się zawodowo m.in. świadczeniem usług sprzątania.

W ocenie (...) z treści umowy wynika, że zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony o Klauzulę nr 6, na podstawie której włącza się do zakresu ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialność Ubezpieczonego za szkody osobowe wynikające z wypadku przy pracy, spełniającego przesłanki uznania go za taki wypadek w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Zatem wobec faktu, iż do szkody na osobie doszło wskutek wypadku przy pracy na terenie (...) SA w K.,

(...) uznał, iż przedmiotowa szkoda nie angażuje, na podstawie zapisów par. 4 ust. 2 pkt 6 ogólnych warunków ubezpieczenia, odpowiedzialności polisowej (...) SA.

(dowód : pismo o odmowie przyznania odszkodowania k 30)

Strona pozwana zawarła z (...) Spółka z o.o. w S. umowę zlecenia z dnia 20 12 2007 r. dotyczącą wykonywania prac porządkowych i konserwacji technicznej na terenie m.in. Inspektoratu w K.. Umowa przewidywała tzw. "Serwis dzienny" tj. - stałe utrzymywanie czystości powierzchni wspólnych i powierzchni biurowych w godzinach pracy biur. Zleceniobiorca zobowiązał się wykonywać prace z najwyższą starannością wynikającą z zawodowego charakteru prowadzonej działalności gwarantującą wysoki standard czystości pomieszczeń .

Zgodnie z umową Zleceniobiorca odpowiadał za szkody spowodowane w wyniku nienależytego wykonania Umowy w pełnej wysokości , a odpowiedzialność za stosowanie właściwych przepisów BHP i przeciwpożarowych w trakcie wykonywania Prac ponosił Zleceniobiorca. Zgodnie z załącznikiem do tej umowy zawierającym szczegółowy wykaz czynności składających się na prace wraz z harmonogramem ich wykonania zleceniobiorca zobowiązał się do bieżącego usuwania " innych zabrudzeń" wymagających natychmiastowego usunięcia. Osoby sprząające przychodziły do pracy około godziny 14 i po godzinach pracy Inspektoratu.

(dowód : umowa nr (...) pomiędzy (...) S.A. a (...)Spółka z o.o. z siedzibą w S. k 65 - 71 akt, zeznania świadków H. S., R. T.)

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 14 07 2010 r. oddalono powództwo J. R. przeciwko (...) Oddział w W. o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy - ze względu na 0 % stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód : powołany wyrok SR w Świdnicy w aktach o sygn. IV U 134/10)

Sąd zważył :

W wyniku analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że dochodzone przez powoda roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wstępnie należy zauważyć, że powód wywodzi swoje roszczenia z przepisów prawa cywilnego, które w odmienny sposób określają reżim odpowiedzialności pracodawcy za wypadki przy pracy.

Odpowiedzialność deliktowa pracodawcy za wypadek przy pracy doznany przez pracownika jest odpowiedzialnością subsydiarną w stosunku do odpowiedzialności instytucji ubezpieczeniowej, która odpowiada w razie spełnienia warunków (przesłanek) z ustawy o wypadkach przy pracy. Dopuszczalne jest dochodzenie przez pracownika od pracodawcy roszczeń uzupełniających z tytułu wypadku przy pracy, opartych na przepisach prawa cywilnego (art. 415 k.c., art. 444 k.c. i art. 445 k.c.). Pracownik, występując z takim powództwem, nie może w postępowaniu sądowym powołać się jedynie na fakt wypadku przy pracy, który stwierdzony został protokołem powypadkowym, lecz musi wykazać wszystkie przesłanki prawne cywilnej odpowiedzialności odszkodowawczej.

Strona pozwana słusznie zauważyła, że pracownik, występując z takim powództwem, nie może się w postępowaniu sądowym powołać jedynie na fakt wypadku przy pracy, który stwierdzony został w protokole powypadkowym, lecz obowiązany jest wykazać przesłanki prawne cywilnej odpowiedzialności odszkodowawczej pracodawcy: 1) ciężącą na pracodawcy odpowiedzialność z tytułu czynu niedozwolonego, 2) poniesioną szkodę (uszczerbek zdrowiu - a

ściślej uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia). 3) związku przyczynowy pomiędzy zdarzeniem będącym wypadkiem przy pracy a powstaniem szkody (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych] 2009-09-24, II PK 65/09).

Protokół powypadkowy nie ma wiążącego charakteru dla postępowania dotyczącego odpowiedzialności za czyn niedozwolony.

W myśl art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322) za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Przewidziana w tej ustawie odpowiedzialność odszkodowawcza zakładu ubezpieczeń społecznych związana jest z zasadą tzw. ryzyka absolutnego, co oznacza, że niemalże każde zdarzenie o charakterze nagłym wywołane przyczyną zewnętrzną i pozostające w związku z pracą poszkodowanego powoduje powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej.

Na gruncie przepisów prawa cywilnego odpowiedzialność pracodawcy za skutki szeroko rozumianego wypadku przy pracy ukształtowana jest bądź na zasadzie ryzyka (art. 435 k.c.), bądź też tylko na zasadzie winy na podstawie art. 415 k.c.

Przepis art. 415 k.c. stanowi, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę zobowiązany jest do jej naprawienia.

Jest to przepis, który normuje odpowiedzialność deliktową opartą na winie sprawcy. Wina jest ujemną oceną zachowania się sprawcy szkody (lub osoby odpowiedzialnej za szkodę) i stanowi połączenie dwóch elementów: obiektywnego i subiektywnego. Obiektywny element winy wypełnia każde zachowanie niewłaściwe a zatem niezgodne bądź z przepisami prawa przedmiotowego, bądź z zasadami współżycia społecznego, bądź z ogólnym obowiązkiem ostrożności, jaką każdy w społeczeństwie powinien zachować, aby drugiemu szkody nie wyrządzić. Obiektywny element zawiera w sobie bezprawność zachowania się (sprzeczność zachowania się sprawcy z szeroko pojętym porządkiem prawnym); polegać może zarówno na działaniu jak i zaniechaniu. Subiektywny element winy polega bądź na winie umyślnej, bądź na niedbalstwie. Niedbalstwo polega na niedołożeniu należytej staranności. Dla oceny staranności należy stosować miernik obiektywny i abstrakcyjny. Należy porównać zachowanie sprawcy z abstrakcyjnym wzorcem postępowania. Ocena ujemna postępowania danej osoby w porównaniu do stosowanego wzorca uzasadnia przypisanie jej winy.

Wszystkie przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej wynikające z art. 415 k.c., to jest zachowanie sprawcy szkody, powstanie szkody oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy postępowaniem sprawcy szkody, a szkodą jest zobowiązany wykazać poszkodowany pracownik pod rygorem skutków opisanych w art. 6 k.c.

Można z góry wyłączyć możliwość zastosowania w przedmiotowej sprawie odpowiedzialności pracodawcy na zasadzie ryzyka z art. 435 k.c., gdyż strona pozwana nie może być zakwalifikowana jako podmiot wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody. Oznacza to, że podstawą roszczeń powoda, a tym samym odpowiedzialności deliktowej strony pozwanej jest wyłącznie art. 415 k.c.

W ocenie Sądu powód nie udowodnił przesłanek odpowiedzialności strony pozwanej. W szczególności nie wykazał, w jakich okolicznościach doszło do upadku powoda na schodach, gdyż co do istnienia rozlanej wody na wejściu na schody nie ma dostatecznych dowodów, za wyjątkiem oświadczeń samego powoda.

Należy zauważyć, że świadek obecny na miejscu zdarzenia H. S. widział rozlaną wodę, ale nie był w stanie określić skąd wzięła się ta woda. Można wykluczyć aby woda została rozlana w związku z remontem przeprowadzanym u strony pozwanej. Nie jest też wykazane aby woda, jak głośłownie twierdzi powód, była wynikiem rozszczelnienia się pojemnika na wodę, stojącego na pierwszym piętrze.

Powód zeznał, a potwierdził to świadek H. S., że spadając doprowadził do upadku butli na wodę, gdyż butle te spadły ściągnięte przez powoda. W swoich zeznaniach powód stwierdzał, że butle te były puste.

Nie wiadomo więc, na czym opierał swoje przekonanie pełnomocnik powoda, że woda pochodziła z tych butli. Nie zostało też wykazane aby wodę tę rozlały inne osoby. Nie można bowiem wykluczyć, że ślady wody pochodziły właśnie z butli na wodę i stąd znalazły się na schodach.

Na pytania Sądu powód powiedział, że ilość rozlanej wody była niewielka, tak jakby wylała się z kubka, czy czajnika. W tej sytuacji nie da się przyjąć ponad wszelką wątpliwość, aby wyłączną przyczyną potknięcia się powoda była, jak twierdzi, wyłącznie woda na posadzce. Zarówno powód, jak i świadek H. S. stwierdzali, że schody były śliskie, gdyż zostały wykonane z tzw. lastrico.

Powód miał obowiązek udowodnienia, że przyczyną jego wypadku było zawinione postępowanie strony pozwanej. Takiego dowodu powód nie przeprowadził. Nie można bowiem wykluczyć, że powód spadł ze schodów przez własną nieostrożność, co oznacza że nie można obciążać strony pozwanej daleko idącą odpowiedzialnością odszkodowawczą za wypadek powoda w dniu 25 listopada 2009r.

Wprawdzie w protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy zespół powypadkowy opisując wypadek przyjął, że powód poślizgnął się na rozlanej wodzie, lecz ustalenia zespołu nie są wiążące dla sądu.

Z materiału dowodowego wynika, że zespół powypadkowy bezkrytycznie przepisał wyjaśnienia poszkodowanego powoda.

W trakcie postępowania przed Sądem świadek H. S. nie potwierdził, aby u szczytu schodów była rozlana woda. Świadek ten zeznał, że była rozlana woda, ale na spoczniku i w ocenie świadka powód poślizgnął się nie na schodach, ale na spoczniku. To świadek zasugerował, że powód poślizgnął się na rozlanej wodzie, lecz pytany przez Sąd nie był w stanie określić czy wodę rozlał któryś z pracowników strony pozwanej, czy rozlała się po upadku butli z wodą strąconą przez powoda w czasie upadku. Świadek zeznał, że wody "u góry" schodów raczej nie było, słyszał za to jak spadały butle na wodę.

Należy nadto zauważyć, że strona pozwana trafnie wskazuje, że nawet gdyby doszło do rozlania wody w okolicznościach opisywanych przez powoda, to nie rodziłoby to odpowiedzialności strony pozwanej, gdyż strona pozwana powierzyła utrzymanie czystości profesjonalnemu podmiotowi, tj. (...). Przepis art. 429 k.c. sprawia, że odpowiedzialność strony pozwanej za skutki rozlania wody nie może mieć miejsca.

Według art. 429 k.c. kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności.

Odpowiedzialność na podstawie omawianego przepisu zachodziła będzie, gdy spełnione zostaną następujące przesłanki:

- powierzenie czynności drugiemu,
- wyrządzenie szkody przy wykonywaniu powierzonej czynności,
- wina w wyborze, czyli wina powierzającego wykonanie czynności.

Dowód co do tych okoliczności obciąża poszkodowanego z wyjątkiem winy w wyborze, bowiem objęta jest ona domniemaniem i poszkodowany nie musi jej dowodzić.

Omawiany przepis przewiduje również innego rodzaju okoliczność eskulpacyjną w postaci wykazania, że czynność została powierzona osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności (por. G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 336; M. Safjan (w:) Kodeks..., s. 1354). Przy czym przyjmuje się, że alternatywne ujęcie okoliczności eskulpujących daje podstawę do wniosku, iż są to okoliczności niezależne, zatem dla zwolnienia się powierzającego z odpowiedzialności wystarczy wykazanie jednej z nich (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 30 czerwca 2009 r., I ACa 427/2009, niepubl.).

W orzeczeniu z 27 stycznia 2011 r., w sprawie II PK. 175/10 Sąd Najwyższy za oczywiste uznał, że pracodawca nie zawsze może w pełni zapewnić pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki pracy i ustrzec ich od wszelkich skutków zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy. Powinien jednak z należytą starannością podejmować niezbędne działania, w tym zwłaszcza wyraźnie nakazane przez prawo, zmniejszające do minimum ryzyko utraty życia lub uszczerbku na zdrowiu pracowników.

Zarzut niedbalstwa jako podstawa do zarzucenia bezprawności postępowania strony pozwanej nie może być zasadnie postawiony.

Trafnie podnosi strona pozwana, iż na terenie Inspektoratu strony pozwanej w K. na dzień 25 listopada 2009 r. obowiązki polegające na utrzymaniu w czystości ciążyły na podmiocie profesjonalnym - (...)Sp. z o.o. - z którym strona pozwana miała zawartą umowę, zgodnie z którą (...) przyjęła do realizacji prace w obiektach Zleceniodawcy" (§2 ust. 1 umowy). W tej sytuacji brak jest podstaw do przypisania stronie pozwanej odpowiedzialności za szkodę powoda z dnia 25 listopada 2009 r. wobec przyjęcia obowiązku utrzymania czystości w obiekcie pozwanego przy ulicy (...) w K. przez podmiot profesjonalnie zajmujący się sprzątniem, który jednocześnie wykonując te obowiązki winien stosować się do właściwych przepisów BHP i przeciwpożarowych w trakcie wykonywania prac na zlecenie pozwanego.

Zleceniobiorca winien usuwać " zabrudzenia wymagające natychmiastowego usunięcia na bieżąco , a do takich zabrudzeń należy zaliczać plamy rozlanej wody. Okoliczność, że pracownicy firmy (...) przystępowali faktycznie do pracy w godzinach południowych i popołudniowych nie zwalnia firmy sprzątajacej od odpowiedzialności za usuwanie rozlanej wody.

W ocenie Sądu nie jest możliwe przypisanie stronie pozwanej niedbalstwa co do konieczności kontroli stanu zagrożenia dla zdrowia pracowników i zapewnienia stanu bezpiecznych warunków pracy. Na gruncie odpowiedzialności cywilnoprawnej tak daleko idących wymagań nie można stawiać pracodawcy bowiem przekształca to reżim odpowiedzialności oparty na zasadzie winy w odpowiedzialność na zasadzie ryzyka absolutnego.

Powoływany przez powoda wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 1980 roku (sygn. I PR 87/80), zgodnie z którym obowiązek zakładu pracy wynikający z unormowania zawartego w treści art. 94 pkt 4, a także w art. 15 kp - podniesiony do rangi podstawowej zasady prawa pracy - ma niewątpliwie na celu zapewnienie pracownikowi bezpiecznych warunków pracy - nie dotyczy w ogóle stanu faktycznego nawet zbliżonego do przedmiotowej sprawy ,a roszczenia o wynagrodzenia za utrzymywanie psów na terenie twierdzy w Srebrnej Górze.

W tego typu sprawach jak sprawa rozpatrywana przez Sąd w pierwszej kolejności należy ustalić, czy zachodzą przesłanki do obciążenia pracodawcy odpowiedzialnością deliktową. Oznacza to, że w razie dokonania oceny, iż tego typu przesłanek brak, jest zbędne prowadzenie postępowania dowodowego w celu ustalenia rozmiaru szkody i wysokości zadośćuczynienia. Dlatego też Sąd oddalił wnioski dowodowe powoda o przeprowadzenie niezwykle kosztownych dowodów z opinii biegłych kilku specjalności, skoro należy najpierw prawomocnie rozstrzygnąć, czy strona pozwana w ogóle ponosi odpowiedzialność za wypadek, któremu uległ powód.

Prowadziło to do oddalenia wniosków dowodowych powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych z zakresu medycyny o specjalnościach chirurg-ortopeda, neurolog i zgłoszonego na rozprawie w dniu 14 listopada 2013 r.

wniosku dowodowego powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii psychologa na okoliczność wpływu wypadku na psychikę powoda, który - według twierdzeń pełnomocnika " ma lęki, kiedy widzi schody".

Przepisy procedury cywilnej nie znają dowodu z akt , więc wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z akt szkody , zwłaszcza w postępowaniu likwidacyjnym ubezpieczenia NW był niedopuszczalny i zbędny , skoro podstawą odpowiedzialności ubezpieczyciela jest sam zaistnienie wypadku, odmiennie niż przy odpowiedzialności deliktowej.

Zeznania świadków H. S. i R. T. zasługiwały na wiarę , gdyż są zgodne i znalazły potwierdzenie i uzupełnienie w pozostałym materiale dowodowym.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie 98 § 1 i 3 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu w odniesieniu do kosztów i zobowiązującego stronę przegrywającą do zwrotu kosztów postępowania stronie wygrywającej. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego składało się wynagrodzenie radcy prawnego w wysokości 1800 zł zgodnie z § 11 pkt 1 ppkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).

Biorąc pod uwagę powyższe orzeczono jak w sentencji.